امور اداره وتحریریه متعلق خصوصات
ایچون سیته صاراینده ۵۲ نومرویه
مراجعت اولنور

صاحب امتیاز ومدیری
عثمان توفیق

برنسخه‌سی ۱ غروشدر

برسنه‌لکی سالنامك ایچون ۵۰ غروش
التی ایلغی « « ۲۵ «
برسنه‌لکی سائر محلار « ۶۲ بچق «
التی ایلغی « « ۳۲ «

اعلانات ایچون ایریجه اکلاشیلیر
برنسخه‌سی سائر محلار ایچون ۱½ غروشدر

مسلکمزه موافق اهدا اولنان آثار مع الافتخار قبول
ودرج اولنور . نشر ایدلیان اوراق اعاده اولنمز

بوایکیسیله بشار . برمی برینك تکمله خدمت ایدر .

ایشته پوارینی نظر دقتدن اوزاق طوتمیدرق یازیلانلری مطالعه یه شایان کوریاور . «واثیات . صدائیات . «ادبیات . دیدیکمز مکتب جدیدك قیاسی صنعته یاد کرمکه لایق دکادر .

«ادب وادبیات . ندیمك اولدیغنی ایلروکی نسخه لرده تشریح ایده جکز . ومن الله توفیق

ادبیات

مکتوبی صدارت عظمی خلفای کرامندن امین پاشا زاده عزتلو محمود کمال بك افندی طرفندن اهدا بیورلمشدر .

«ادبیات»

ادبیاته دائر بك چوق آثار جیده موجود اولدیغی حالده اوراده یه تکرار خامه ران بحث ومقال اولمق زوائددن عد ایدیلر بولنه یاور . لکن بوکبی مسائل مفیده دن نه قدر بحث اولنسه حقیقت بردرجه ها انکشاف ایله مش اولدیغجه یون اویولده املای صحائف زوائددن دکل . فوائددن معدود اولمق لازم کلیر .

ادبیات نامی ایشیدیلنجه (افاعیل وتفاعیله) تطبیقاً سویلنش ایکی بیت . یاخود مسجع اوچ سطر یازی درخاطر ایدلسون . رندانه . شهوت پرستانه رغبالله دماغ . طفلانه اوج سوزله نغمه پرداز اولانلر مزیله جهالتده کندیلریته همدم بولهیلیرسه ده کاشن ادبیده هم زبان بوله مزلر .

«ادبیات ادبدن مشتقدر» حقیقته قائل اولان ادبا مثلا حرمتی شرعاً . ادبأ ثابت اولان بنت العنبك توصیفات نکبت آوریله مالامال بولنان برمنظومه رندانه یی ادبیات نامنه هیچ بروقتده قبول ایتمزلر .

ادبیات که مهذب اخلاق . منور افکار . بربدرقهٔ سعادتدر . اونام محترمه نسبتله تنظیم وانظار بورسیدکانه تقدیم ایدیلان برشعر رندانه یی که بالطبع آرزوی وصال دخترزر ایله پیرمغانه باش اکمك . مغبچه باده فروشه قاروق صالامق اصولنی تعلیم واذهان قارئینی تسمیم ایده جکدر . ادبیاتدن مقصود اولان معنای یی تغییر . ادبیاتی یی ادبیلکله تفسیر ایتمك دکلیدر ؟

«طولدیرقدحی کتیرشرابی» زمزمهٔ مستانه سیله طلب ایدیلان آب شررانکیزك ذوق ادراك سوزیله اك محترم صاییلان آدملر پیله شم وسب وبلکه سرشاریٔ صهبای جنتله قتل وضرب اولدیغی حالده حالات بدمستانه دن باحث وعند اولی الادبده انواع خجله باعث اولان اوشعر خباثت آموز نصل ادبیات نامنی احرازه سزاوار دیاده نه صورتله (بدرقهٔ طریق عدا) عنوانله احرا اولور ؟

نوع بشرك یکدیکریله حسن الفت اتمسی لوازم اساسیهٔ انسانیدن معدود برفعل محمود ایکن بوخصوصیهٔ مستحسنه یی ازاله وطبیعت بشریه یی درکهٔ ردائته امالهایدن پاله یی بزم کرما کرم معاشرته نشهٔ بخش یکانه عد ایله مك . اونقطهٔ نظردن آهنك ساز شوق وطرب اولان قانون ادبه نصل موافق وبوحالده ادبیات اسمی مسماسنه نه وجهله مطابق اولور ؟

دم هشیاریده مظهر حرمت انام اولمقده ایکن سائقهٔ مستی ایله اسواق وبازارده دوشوب قالقه رق وسر عزیزینی دیواردن دیواره چالهرق مسخرهٔ احباب . تعبیر صحیحله ملعبهٔ کلاب اولق ادبه مستند برحرکت ایسه اومنظرهٔ کریهه یی رنگین کلمات . دلنشین تعبیرات ایله توصیف ایتمك وارباب ادبی عرقریز حجاب ووقف اضطراب ایدن اوحال رزالت اشتمالی (ساقی نامه) عنوانیله برمنظومه ده تجسم ایتدیرمك ده ادبیاته مائد برکیفیت میدر ؟

شو صورتده خادم اخلاق اولان ادبیات هادم بنیان اخلاق اولمزمی ؟...

« ان آثارنا تدل علینا فانظروا بعدنا الی الاثار » مألمحه مادامکه هردرلو احوال آثاردن استدلال اولنه جقدر . مادامکه شوروا قی بی ستونده « سوزدن پایدار برکذار » یوقدر : اخلاقك منت وشکرانی جلب ایده بیله جك . انسانی مزار نده ده غریق اذواق جاودانی ایلیه جك آثار مخلده تدوینده صرف جل غیرت وادبیات نامنی ذی میه تخصیص ایتمیوب اذهان شبانی تنویر وعیون اعمانی قریر ایده جك مباحث جدیده تحریرینه همت ایتمك لازمدر .

شوفانی دنیادك هانکی حالنده بقاوار ؟ حیات برنهر سهل المرور کبی کرداب فنایه انصباب ایدر . انسانلر دمبدم مزار دمه شتاب ایدیور . بناءً علیه انسان یادجیلنی حافظهٔ اخلاقه نقش ایده جك . ابنای نوعنی روحنه رحمت خوان ایلیه جك اسبابی استحضار و « خیر الناس من ینفع الناس » سر جلیلنه مظهریته بذل سعی بی شمار ایله ملیدر .

برزهرهٔ بهشتی کبی قلوب بدایع پرستانه بخش انشراح ایدن کل چهره لر . که شوسراچهٔ مینا رنگده نشاط رسان قلب حزینلردر . برنگاه مخمورانه ایله اك متین کوکلاری جذب . عقل وشعور یمزی سلب ایدرلر . اومه جبینلر ایلك بهارك اك شعشعه لی . اك نکو کب برلیل صفا فرودنده حسیات رقیقه اربابی جنته کیرمشده فرشته لرله بهم آغوش محبت اولمشجه سنه برطاقم تخیلات سودا پرستانه یه سوق . تعبیر واضحله افاضهٔ ذوق ایدرلر . آه . هربهار برخزانه انقلاب . باد صرصر ثمرات کابین حیاتی خراب ایلر .

طراوت نوجوانی پامال خزول ناتوانی اولور .

بلبلار صوصار . کلار صولار . شیشهٔ رندان تیریاور . جام سرشار دوکیلور . دردخار انسانی حیاتندن بیزار ایدر . اوحال ایله بشر بالاختیار حفرهٔ قهره کیرر . آلام ندامت صباح حشره قدر سورر ....

انسان اوکه تهذیب نفع ناس ایله خیر الناس ایدر . پرشقه ذوق ایله استیناس ایدر .

برسوزله ابقی نام ایتمك . شهراه فضیلته کیتمك نه یوك سعادتدر . شوطریق فیضك سالکلری البته بختیاران ارباب فضیلتدر .

حالیده پرعصمون بواق ایچون تیتلی زمانلری افنا . شهوت آلود برنزل . ویلمك ایچون کندینی احما ایله مك پك یوك غفلتدر . متجاسرلری شایان طعن ومذمتدر .

ادبیاتی مکارم اخلاقك حامیه یکانه سی تلقیدر . بودائره خارجنده کی قیل وقالی . مقال بی مألی صحیفهٔ خاطردن سیلیدر .

برتمثال جمالی — وهاب قدرتك ایداع محاسنده کی کمالی انظار بدایع شناسانه تجسم ایتدیرمك ایچون — توصیف ایله مليدر . شعری یوفکرله سویله مکی . نثری یومقصدله یازمليدر .

یوقسه سینهٔ جانانی . غدار مهوشانی تحریك شهوت . ایقاع خباثت ایچون وصف وثنا . ادبیات نامنی اومثلو حالات مستهجنه یه فدا ایتمامليدر .

ایشته شو دقیقه یه نصب نظر ایتمار ایله بلطفه تعالی « مطالعه » مزك صحائف ادبیه سی :

«اخلاقنده ادبیانه براثر براقانلر ماهیت انسانیه سنی حیات ابدیه ایله انسانیته خدمت ایچون استخلاف ایتمش اولورلر»

حکمتنه موافق آثار جیده ایله املا ایدلدیکی کورمرك افتخار وعلی قدر الاستطاعه یزده اولمسی تدوین آثاره صرف یارا واقتدار ایدرز .

توفیق الاهدن . اقدام یزدندر ...

فن

—

فنون

انسانلرك ابتدای خلقتدن شمدی یه قدر یکلرجه سنه لر ظرفنده کی تجارب ومشاهداتك برطاقم اصول وقوانین طبیعیه یه مربوط ایتمسندن عبارت اولان فنون

جمعیت بشریه نك اساس تمدنیدر . بوتك ایچوندرکه دنیاده هر هانکی مملکت اولورسه اولسون « تمدن » عنوانه کسب لیاقت واستحقاق ایلیه بیلك ایچون سکنه سنك تحصیل عاوفن اجتماعی ایجاب ایدر .

« انسانك روحی ادبیات ایله جسمی فندر » سوزی بر درجه یه قدر سوغری اوله بیله دوشونیله جك اولورسه ادبیاتك ده فنك دائره سنه داخل اولدیغی تعین ایدر .

انسان دیللرك مخلوق ضعیفك عربری برحارقه صایه سیله رنکه موقیقه مظهریتی محضا فن سایه سنده در . فقط زیاده کرخواسه محصر اولورسه ایلیه جك استفاده لائقی دنیاده جك قدر محدود قالیر فنون خواسه انحصار دائره سنه محدودیتدن تورتیله رق خلق آراسنده تعمم وانتشار ایتلیدرکه تطبیقات متعدده سیله اك بیوك احتیاجاتمزی کافل اوله بیلسون .

بوخصوصده آمریقالیلرکوزل بر مثال اوله بیلورلر معلومدرکه آمریقالیلر بوندن برعصر اول کلفیه قدر اورپالیلردن بلکری ایسه لر ، مؤخراً هرمفید کورکلری شئی تطبیق ایتمك ، فنون نظریات دائره سندن تورتارمرق تطبیقات صناعیه سیله خلق آراسنده تعمیم وتعمیر اطکاله الیوم اوروپایی خجیل ایدیجك موفقیاته نائل اولدیلر . بوکون شعبات علومك هربرینی آمریقاده تطبیقاته برابر تدریس وتعلیم ایتمکده در . یوقسه مثلاً مکه فتنی صنعتده قارمه کچه تارشوسنده — یالکز نظریاتی ارائه صورتیله — تدریسدن نه منفعت بکله بیلور ؟

برمملکتك مدار سعادتی ثروتدر . ثروتك استحصالنه ساده اولان وسائطك اك برتجیسی ایسه صنعت وتجارتدر . ایشته تطبیقات فنیه صنعت وتجارتك وبناءً علیه ثروتك مولدیدر .

« مطالعه » خانه سنه عوامه عرض خدمت ایلیه بیلمکدن بورادهموضوع بحث اولهجق مباحث فنیه ایله کشفیات واختراعات جدیده کافةً اهالیزه مفید اولهجق تحقق ایدن تطبیقات فنیه دن عبارت اوله جقدر .

آثار فنیه اعدادیله غرفه مزه معاونت قلیده بولنمق اشغنی دریغ ایتمیه جك ارباب اختصاصك بیوردقلری آثار تحریریه نك بذل عنایت الطافی رجا اولنور .

—

« حیات نباتات »

تولدی ، تفدیسی ، ترکیباتی

—

کرك زراعتله اشتغال ایدن ، کرکسه آثار وحوادث طبیعیه نك صورت حصولنی شیکی مراقی ایدنلر جه « حیات نباتات » مسئله سی الك زیاده شایان دقت شیلرك بریسیدر .

فی الحقیقه بریلا موطن عظیم پرده شه آغاجنك ، کوزله اینجی کوریله بیلن خشخاش ، توتون تخملری کبی سائر کوچك تخملردن ده ایچه مرتفع نباتلك ظهوری شایان حیرت دکلیدر ؟

بوحودات طبیعیه نك مطالعه سی طوپراقدن برنباتك ظهوریله برچوق تحولات وتبدلات متتابعه یه اوغرادقدن صکره بنه مرجع اصلیسی اولان وطبیعتده عرضه نك عمل ظهوریله رجوعی بولنان « اوراق وهوایه نه صورتله رجوع ایدیکی حقنده برفکر ویره بیلور .

نباتات صو ، قسم یعنی کور ، هوانك مرکب اولدیغی اقسامدن بری اولان (آزوت) وبرده طوپراقده بولنان سائر بعض اجسامدن ترکب ایدر . برنبات یاقیلدیجق اولورسه بری غاز یعنی دومان حالنده ، دیکری تول شکلنده اینی قسمدن مرکب اولدیغی کورلور .

اکر یاقیلوب طوپراقدن چیقارلدیغی حالنه ترك ایدیلدیجك اولازسه نباتات پراش پراش شکلنی تکثیر ایدر ، چورر بوزیلور یعنی بر نوع « تخمر » ایدرکه بوحال متوفی (پاستور) لك کشف واثبات ایتدیکی اولدیغی وجهله غایت کوچك وانجق خرده بین ایله مشاهده سی قابل « هواسز برخصلده پشایان میکروبلرك ازیدر . بومیکروبلر نهایت آتشك یاقدیغی کبی نباتی اقسام اصلیه سنه آییرر .

شمدی ده نباتات (آکل النبات) یعنی اوت ایله تغیش ایدن حیوانلر طرفندن یدیکی فرض ایدهلم اوحالده نبات حیوانك انساجی اعضاسنی تشکیل ایدر . بوحیوان تلف اولورسه وتوصه کله جك تحللات مختلفه نتیجه سنده بنه نباتك مرکب اولدیغی اجسام حصوله کله جکی کبی کندیسنه تلف اولمیوب انسانك تغذیه سنه خادم اولهجق اولورسه یعنی اجسام انسانك انساجنی تشکیل ایلر . انسانك ده وفاتنده بنه اواجسام معدنیه ظاهر اولور .

خلاصه حیات صاحبی اولان هرجسم حیاتنك خاتمه ده تحلل ایدیرك مرکب اولدیغی اجسام معدنیه مرجع اصلی وعمومی اولان هوا وطوپراغه رجوع ایلر ، نبات ده بوراده چیقار .

ایشته بوصورتله ماده دائمی برحرکتده بولنه رق طوپراقدن اجسام حیاتیه یه کچوب اجسام حیاتیه دن ده طوپراغه عودت ایلر .

ایشته بوصورتله انسانك طوپراقدن خلق ایدلمش اولوب بنه طوپراغه رجوع ایده جکی مألنده اولان کتب مقدسه آیاتی تصدیق وتحقیق ایدلش اولور .

مابعدی وار

سالنیك زراعت مفتشی وزراعت مکتبی مدیری

وبتالیس

—

« بیاض واسمر اککلر »

بالعموم حوائج بشریه نك اهم واقدمی اولان اکمکك قیمت غذائیه سی حاوی اولدیغی « آزوت » دنیلان جسم بسیطك مقدار یله مناسب اولوب آزوت ده اونك تولایی آیرلدقدن صکره باقی قلان و (غلوتن) اسمیله معروف بولنان برجسم ایچنده بولنور . بناءً علیه غلوتن هانکی اونده دهازیاده اولورسه اواوندن پایلان اکمکك سائر اکمکلردن دها مغذی اولق لازم کلدیکی بك قولای آکلاشیلیر

براز وقتدن بری اهالیزده برفکر اویانمش ویاخود یاندیرلمشدرکه اوده خاص وبیاض اکمکلرك کوی اکمکلری وسائر اسمر اکمکلر قدر مغذی اولمادیغیدر .

بوفکر زده اولدیغی کبی اوروپاده اهالی آراسنه تعمم وانتشار ایتمش اولمق حسیله پارسده ـ برشهرك هرنوع احتیاجاتنی تدقیق وتعیینله مکلف اولان بلدیه معرفتیله ـ کیماکر شهیر موسیو (امه ژیرار) ، مختلف اونلر تحلیل ایتدیریلدرك نتایج مستحصله یوکره نشر ایدلمشدر .

موسیو امه ژیرارك نتیجهٔ تدقیقاتی اولدرق تبین ایتمشدرکه یومشاق بغدایدن (صانفه) استحصال اولنان اونلرك جنسی نه اولورسه اولسون (یعنی کیمی نه دنیلده تفریق ایدلمش بولنورسه بولنسون) حاوی اولدقلری غلوتن مقداری یوزده ۱۱ ایله ۱۲ آراسنده وفقط سرت بغدای اونلرینك غلوتنی یوزده ١٤ ـ ١٥ راده سنده بولنقده در بوندن اکملاشیلورکه عینی جنس بغدایدن استحصال ایدیلان مختلف اونلر آراسنده قیمت غذائیه جه هیچ برفرق موجود اولدیغی حالده بغدایك جنسی تبدیل ایدرسه عظیم برفرق مشاهده ایدیلور . یعنی اکمکك یاضلغی ویاسمراکی قیمت غذائیه سنه هیچ برتأثیر اجرا ایلز .

آنجق بوحال متحصراً اونلرك صافی وخالص اولدقلری حالده جاریدر یوقسه ـ الیوم نظر تأمله کورلدیکی وجهله ـ اونلرده تفتیشات دوام ایتدکچه ترکیبی معلوم اولیان شهرك یاض اکمکندن ایسه خالص بغدایدن عبارت اولدیغنده شبهه ایده یه جك امکانی بولنمیان کوی اکمکی البته ترجیح اولنور .

تفتیشاتك منع وازالهسی ایسه ـ سائر برچوق وظائف مهمه کبی ـ بلدیه یه عائدر .

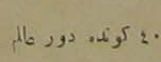

مشوعه

٤٠ کونده دور عالم

—

عزتلو یاجوداحسان بك طرفندن ترجمه ایدیلان (ژول ورن) لك « سکسان کونده دور عالم » عنوانلی